

**Eco-effectscan
Duivenvoordecorridor
te Leidschendam**

**Opdrachtgever
Gemeente
Leidschendam - Voorburg
te Leidschendam**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Eco-effectscan
Duivenvoordecorridor
te Leidschendam**

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
Gemeente
Leidschendam - Voorburg
te Leidschendam**

Datum: 21 april 2016
Rapportnr: 216032/AQT 301a FF/JM
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : **Eco-effectscan Duivenvoordecorridor te Leidschendam**

Opdrachtgever : **Gemeente Leidschendam – Voorburg te Leidschendam**
Contactpersoon : dhr. D.G.M.M. van Berlo

Projectteam

Projectmanager : dhr. ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : mw. ing. J. Marchal
Auteur : mw. ing. J. Marchal
Kwaliteitsborger: : mw. ing. M. Langstraat

Projectnummer : **216032**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
21 april 2016	Definitief		

© 2016 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Leeswijzer	2
1.4	Verantwoording	2
2	METHODE.....	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Projectbeschrijving	3
2.3	Beoordeling beschermde natuurgebieden	3
2.4	Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	3
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	4
3	PLANGEBIED.....	6
3.1	Ligging	6
3.2	Bestaande situatie.....	6
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	8
4	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING.....	9
4.1	Natuurbeschermingswet en Natuurnetwerk Nederland	9
5	RESULTATEN SOORTBESCHERMING.....	10
5.1	Deelgebied 1. Volkstuinen en begraafplaats.....	10
5.2	Deelgebied 2. Weidegebied	14
5.3	Deelgebied 3. Woningen met (hobby) tuinen	17
5.4	Deelgebied 4. Bedrijven	21
6	CONCLUSIES EN ADVIES.....	25
6.1	Beschermde natuurgebieden.....	25
6.2	Beschermde soorten	25
6.3	Advies	27
7	REFERENTIES	28
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	29
BIJLAGE 2	PLANGEBIED	21
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	21

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het project heeft betrekking op voorbereidingen van een planologische procedure voor het gebied Duivenvoordecorridor te Leidschendam onder leiding van gemeente Leidschendam – Voorburg. De geplande ontwikkelingen passen niet in het vigerende bestemmingsplan waardoor de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna dienen te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van gemeente Leidschendam - Voorburg.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet of het Natuurnetwerk Nederland in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt en wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het plangebied beschreven. De resultaten van de inventarisatie en de te verwachten effecten worden in hoofdstuk 4 beschreven. Tot slot volgen in hoofdstuk 5 de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het plangebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het plangebied onvoorspelbaar ontwikkelt. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden in de Natuurbeschermingswet en in het Natuurnetwerk Nederland. Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 3 km van het plangebied gelegen zijn of de ingreep een zodanig karakter heeft dat effecten op grotere afstand mogelijk zijn, wordt de wettelijke status beschreven en wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

2.4 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie bijlage 1. In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden; Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten; Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren; Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren; Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek, verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van tabel 1, 2 en 3-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De lijst met beschermde soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. In tabel 1 is een niet-limitatieve lijst van te beoordelen biotoopkenmerken weergegeven. Tijdens het locatiebezoek waargenomen beschermde soorten worden eveneens genoteerd.

Tabel 1. Beoordeling geschiktheid biotoop per soortgroep (niet limitatief)

Soortgroep	Biotoopkenmerken	Relevante biotoopfunctie
Planten	Vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, voedselrijkheid, begroeiing watergang, etc.	Standplaats
Vogels	Vegetatiestructuur, boomholten, holten onder dakpannen of in gebouwen, etc.	Vaste verblijfplaats of voortplantingslocatie c.q. nest
Reptielen en grondgebonden zoogdieren	Droge biotoop: vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats, migratieroute
Vleermuizen	Vegetatiestructuur, holten in bomen of in gebouwen, lijnvormige elementen, etc.	Vaste verblijfplaats, vliegroute, foerageergebied
Amfibieën	Vegetatiestructuur, begroeiing, doorzicht en uitklimbaarheid watergang, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats, migratieroute
Vissen	Vegetatiestructuur watergang en oevers, sliblaag, doorzicht, etc.	Vaste verblijfplaats
Overige soorten	Alle bovenstaande kenmerken, etc.	Vaste verblijfplaats

De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig; de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Het veldbezoek is uitgevoerd op vrijdagmiddag 15 april 2016. Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie. Zie tabel 2 voor een niet-limitatief toetsingskader per soortgroep.

Tabel 2. Toetsing handelingen per soortgroep (indicatief en niet limitatief)

Soortgroep	Vergraven/ Klepelen/ Verwijderen Bovengrond	Slopen/ Renoveren Bebouwing	Kappen/ Snoeien Bomen	Toetsing gericht op
Planten	X	X		Verlies standplaats
Vogels	X	X	X	Verlies of verstoring nest
Grondgebonden zoogdieren	X		X	Verlies of verstoring verblijfplaats
Vleermuizen	X	X	X	Verlies of verstoring verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied
Amfibieën	X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Reptielen	X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Vissen				Verlies of verstoring verblijfplaats
Overige soorten	X			Verlies of verstoring verblijfplaats

X = toetsing van de handeling op overtreding van verbodsbepaling of de zorgplicht

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 3).

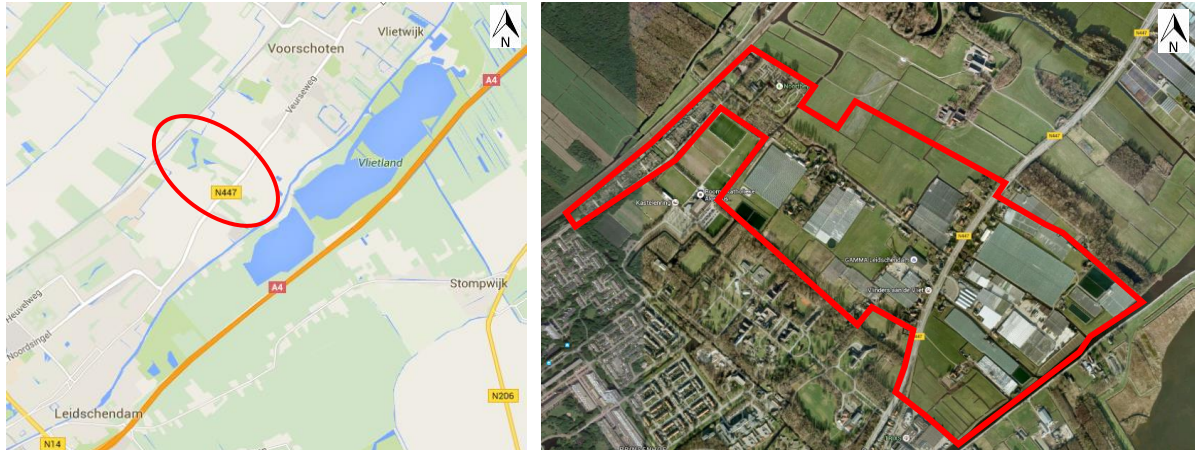
Tabel 3. Toetsingskader per beschermingscategorie

Categorie	Toetsingskader
Tabel 1 (Algemene soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen.
Tabel 2 (Overige soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 3 (Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op soorten uit tabel 3 niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Vogels	Verstoring of verwijdering van in gebruik zijnde nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke nesten is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.
Alle planten en dieren	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen tussen Leidschendam en Voorschoten aan weerszijde van de N447 te Leidschendam, gemeente Leidschendam – Voorburg in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft het gebied Duivenvoordecorridor welke ten westen wordt begrenst door de spoorlijn Den Haag – Amsterdam en ten oosten het Rijn Schiekanaal. Zie figuur 1 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1 Links de ligging van het plangebied Duivenvoordecorridor tussen Leidschendam en Voorschoten in rood kader. Rechts een uitvergroting van het plangebied, zie ook bijlage 2.

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 5 hectare, is gelegen ten noorden van Leidschendam en wordt doorkruist door de N447. Het plangebied is in verschillende deelgebieden opgedeeld (zie figuur 2) op basis van de aanwezige functies in het gebied. Per deelgebied wordt aan de hand van twee afbeeldingen een beschrijving gegeven.

Deelgebieden

- 1. Volkstuinen en begraafplaats
- 2. Weidegebied
- 3. Woningen met (hobby) tuinen
- 4. Bedrijven

Figuur 3.2 Het plangebied Duivenvoordecorridor verdeeld in vier deelgebieden

3.2.1 Deelgebied 1. Volkstuinen en begraafplaats

Figuur 3.3 Links volkstuinen langs het spoor, rechts de parkeerplaats bij begraafplaats Noorthey

Deelgebied 1 bestaat uit volkstuinten gelegen langs het spoor en aan de oostzijde van de Tuinenlaan, gemeentelijke opslag en begraafplaats Noorthey. Er zijn meerdere waterlopen in het gebied aanwezig, zowel kavelsloten van circa 0,5 meter diep als diepere waterlopen van circa 1,5 meter diep. De kavelsloten worden conform Hoogheemraadschap van Rijnland gerekend tot overige waterlopen, de diepere waterloop betreft een primaire waterloop. Het groen in het deelgebied bestaat uit bomen, voornamelijk langs de Tuinenlaan en ter hoogte van de parkeerplaats bij de begraafplaats, struweel, ondergroei en planten.

3.2.2 Deelgebied 2. Weidegebied

Figuur 3.4 Weidegebied met op de voorgrond de diepere waterloop (primaire waterloop)

Deelgebied 2 bestaat uit twee gebieden. Een weidegebied ten noorden van de Noortheylaan en de weides ten oosten van de N447 aan de zuidkant van het plangebied. Tussen de weiden zijn (ondiepe) kavelsloten gelegen. Aan de randen staan enkele boomgroepen. De weides worden intensief onderhouden. Er is geen beschoeiing in de kavelsloten aanwezig. De taluds zijn flauw en begroeid met gras; een ruige oever begroeiing ontbreekt.

3.2.3 Deelgebied 3. Woningen met (hobby) tuinen

Figuur 3.5 Links de hobby tuin bij een woning langs Noortheylaan, rechts een weide voor klein vee ter hoogte van de Lijtweg

Deelgebied 3 betreft het gedeelte van het plangebied waar de meeste woonhuizen zijn gesitueerd. Rond de woningen zijn tuinen met sierbeplanting gelegen. De kassen achter de woningen zijn reeds verwijderd, wat nu wordt gebruikt als grasland. Tussen de woningen zijn stukken weide ingericht voor het houden van klein vee als pony's, geiten, schapen en kippen.

3.2.4 Deelgebied 4. Bedrijven

Figuur 3.6 Links het terrein van Life & Garden, rechts de weide ten westen van de N447

Deelgebied 4 bestaat uit een agrarisch gebied met bedrijfspanden en enkele woonhuizen. Direct aan de N447 zijn vestigingen van de Gamma en Life & Garden gesitueerd. Dit betreffen verharde terreinen met daarop kassen en hallen. Verder van de N447 liggen enkele boerenbedrijven met veeteelt. Tussen de bedrijven zijn weides en kavelsloten gelegen.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Het plangebied Duivenvoordecorridor zal worden heringericht. De precieze inrichting is nog onduidelijk waardoor rekening wordt gehouden met het verwijderen van groen, het slopen van bebouwing en het vergraven van grond.

Deze activiteiten vormen de basis van de Eco-effectscan.

4 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

Per 1 januari 2017 zal naar verwachting de nieuwe Wet Natuurbescherming intreden. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen. De uiteindelijke inhoud van de nieuwe wetgeving en wat de Wet Natuurbescherming voor veranderingen zal brengen met betrekking tot de huidige beschermde flora en fauna en vervolgstappen is op het moment van schrijven nog niet bekend. In de rapportage zullen de projecten aan de geldende wetgeving worden getoetst. Dit betekent voor het project Duivenvoordecorridor dat de Natuurbeschermingswet '98 en de Flora- en faunawet van toepassing zijn.

Naast dat de wetgeving veranderd, worden ook een aantal termen vervangen. Zo wordt in plaats van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) voortaan gesproken van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aangezien de termen reeds zijn aangepast zullen deze in de rapportage worden gehanteerd.

4.1 Natuurbeschermingswet en Natuurnetwerk Nederland

4.1.1 *Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden*

Het plangebied is niet gelegen in of grenst niet aan gebieden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het gebied Meijendel & Berkheide is gelegen op een afstand van ruim 4,5 km van het plangebied (zie bijlage 3). Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand.

Ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van Natura 2000-gebieden kunnen mogelijk een indirect effect hebben op beschermde gebieden (externe werking). Het plangebied Duivenvoordecorridor wordt omringd door bebouwing en infrastructuur. Er zullen geen activiteiten plaatsvinden die een verhoging van industrie of landbouw of een significante toename van de verkeersintensiteit in de omgeving tot gevolg hebben. Daarnaast is er geruime afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Effecten van de werkzaamheden op het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

4.1.2 *Ligging plangebied ten opzichte van NNN*

Deelgebied 4 van het plangebied is op korte afstand, circa 30 meter, gelegen van een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Dit betreft de Vogelplas Starrevaart aan de overzijde van het Rijn Schiekanaal. Hoewel de inrichting van het plangebied Duivenvoordecorridor nog niet geheel bekend is en deelgebied 4 op korte afstand is gelegen van de dichtstbijzijnde NNN, zorgt het Rijn Schiekanaal voor een natuurlijke barrière tussen beide gebieden. Hierdoor kunnen effecten van de werkzaamheden op de NNN worden uitgesloten.

4.1.3 *Toetsing*

Vanwege de ligging van het plangebied en de tussenliggende afstand tot beschermde gebieden worden effecten op beschermde Natura 2000-gebieden of de nabijgelegen NNN niet verwacht. Het uitvoeren van een nadere voortoets is niet noodzakelijk.

5 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

Het plangebied is bezocht op vrijdagmiddag 15 april 2016 om ter plekke de mogelijk aanwezige soorten te inventariseren, alsmede de impact van de activiteiten op de flora en fauna. Tijdens het veldbezoek was het bewolkt, af en toe zon, met een windkracht van 2 tot 3 Bft. De temperatuur was circa 12 °C. De resultaten van de aangetroffen soorten wordt per deelgebied weergegeven.

5.1 Deelgebied 1. Volkstuinen en begraafplaats

Figuur 5.1 Deelgebied 1 in rood kader.

5.1.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek op 15 april 2016 zijn algemene flora soorten aangetroffen. De taluds langs de waterlopen zijn voornamelijk begroeit met gras, waartussen kruiden als fluitenkruid, klaver en weegbree groeit. Ter hoogte van begraafplaats Noorthey is een parkeerplaats waar veel bomen als es en zwarte els staan. Langs de Tuinenlaan zijn bomen gesitueerd, in de bermen groeit voornamelijk gras met diverse kruiden als hondsdrif, fluitenkruid en narcissen. Er zijn geen beschermde soorten als orchidee aangetroffen.

De bermen in het deelgebied worden goed onderhouden en gebruikt als uitlaatplaats voor honden. Er zijn daar geen beschermde soorten in aangetroffen. Bij de volkstuinen en begraafplaats is veel aanplant waardoor eventueel beschermde soorten waarschijnlijk zijn aangeplant en geen beschermde status hebben. Door het gebruik van de bermen als uitlaatplaats, het onderhoud dat wordt uitgevoerd en de aanplant van flora in het deelgebied kunnen beschermde soorten in deelgebied 1 worden uitgesloten.

Toetsing

Beschermde planten kunnen worden uitgesloten en er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot beschermde planten.

5.1.2 Vogels

In het plangebied zijn algemene soorten waargenomen als merel, winterkoning, koolmees, zwarte kraai, houtduif en tijaft. Nesten van algemene vogelsoorten kunnen door het aanwezige groen als bomen en struiken en in de waterlopen niet worden uitgesloten.

In de boomgroepen langs de randen van het deelgebied zijn geen nesten van roofvogels of uilen aangetroffen. Ook zijn geen oude nesten van kraaien of eksters gezien die door roofvogels kunnen worden gebruikt. Net buiten de begrenzing van het plangebied is een buizerd nest aangetroffen (figuur 5.2). Dit is een indicatie dat het gebied geschikt leefgebied is voor roofvogels. Buizerds zijn honkvast, maar kunnen binnen hun territorium meerdere nesten in 'beslag' nemen. In de bomen binnen de begrenzing van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte nesten aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van buizerd of andere jaarrond beschermde roofvogels of uilen kunnen op dit moment worden uitgesloten. Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige. Indien het nest in gebruik is door een jaarrond beschermde vogelsoort als roofvogel of uil, dient voor het verwijderen van de boom met nest een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Figuur 5.2 Kaartje van het plangebied Duivenvoordecorridor (rood kader) en het aangetroffen buizerdnest buiten het plangebied met blauwe ster aangegeven.

Huismussen en gierzwaluwen zijn afhankelijk van bebouwing voor het maken van hun nest. Huismussen nestelen onder dakpannen voornamelijk bij de dakgoot, gierzwaluwen maken gebruik van kieren en gaten tussen dakpannen als invliegopening. In deelgebied 1 is geen bebouwing aanwezig welke kan dienen als nestlocatie voor de soorten. Nesten van jaar rond beschermde soorten als huismus en gierzwaluw kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

Toetsing

Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Deelgebied 1 Volkstuinen en begraafplaats biedt geschikt habitat als broedterritoria van algemeen voorkomende vogelsoorten waardoor deze niet kunnen worden uitgesloten. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt aangetroffen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd.

Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige.

Door de afwezigheid van geschikte nestlocaties kunnen verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen in deelgebied 1 worden uitgesloten.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 niet worden uitgesloten, doordat een groot deel van het gebied onverhard is. Dit betreft voornamelijk de volkstuinen en de begraafplaats maar ook de taluds langs waterlopen. Het betreft hoofdzakelijk konijn, muizen, egel en mol.

Een groot deel van de waterlopen zijn beschoeid. Doordat de taluds goed worden onderhouden en er veel verstoring is door menselijke activiteit in de volkstuinen is het gebied ongeschikt om te dienen als habitat voor soorten als waterspitsmuis. Hoewel leegstaande oude schuren ontbreken kunnen marterachtigen als wezel en hermelijn voorkomen in het deelgebied. Met name de begraafplaats is een geschikte locatie voor de soorten om te verblijven. Dit betreffen algemene soorten van tabel 1. De steenmarter is een marterachtige van tabel 2. De soort betreft een 'cultuurvolger' en komt steeds meer voor in het landschap. Door de afwezigheid van oude schuren, ruige oevers langs waterlopen en houtbosjes in deelgebied 1, wordt de soort niet verwacht. Het voorkomen van strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als de waterspitsmuis en de beschermde soort steenmarter kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

Toetsing

Met het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing (bijlage 1).

5.1.4 *Vleermuizen*

Het deelgebied vormt geschikt leefgebied voor vleermuizen om te foerageren en te dienen als vliegroute. Dit door het aanwezige groen en de waterlopen in het gebied.

In de bomen in deelgebied 1 kunnen kieren of holtes aanwezig zijn waar vleermuizen gebruik van kunnen maken om te verblijven. Indien bomen met een diameter van ten minste 20 cm worden gekapt, dient er vleermuizenonderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen.

In het deelgebied is geen geschikte bebouwing aanwezig dat geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen kunnen op basis hiervan in deelgebied 1 worden uitgesloten.

De waterlopen en bomenrijen met de lijnvormige structuren vormen geschikt foerageergebied of vliegroutes voor vleermuizen. Door geschikt alternatief habitat in de omgeving is er geen sprake van een essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute waardoor deze in deelgebied 1 kunnen worden uitgesloten.

Toetsing

Alle vleermuizen en hun functionele leefomgeving zijn strikt beschermd conform de Flora- en faunawet tabel 3 en de EU-Habitatrichtlijn Bijlage IV. De aanwezige bomen bieden door mogelijke holtes en kieren potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Vleermuisverblijven kunnen daardoor niet worden uitgesloten. Indien bomen met een diameter van ten minste 20 cm in deelgebied 1 worden gekapt, is er sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot vleermuizen.

Nader onderzoek naar vleermuizen dient conform vastgestelde protocollen te worden uitgevoerd. De looptijd van onderzoek is van half mei tot en met half juli en begin augustus tot en met begin oktober. In beide perioden (voorjaar en najaar) dienen minimaal 2 veldbezoeken aan het gebied te worden gebracht. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied, dient ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen te worden om bomen in het deelgebied te mogen verwijderen.

5.1.5 *Amfibieën en reptielen*

Doordat grote delen in het deelgebied onverhard zijn en door de aanwezige waterlopen, kan de aanwezigheid van amfibieën en reptielen niet worden uitgesloten. Daarnaast kunnen amfibieën op plekken waar geen beschoeiing aanwezig is, in en uit het water komen. Het gebied is met name geschikt voor algemene amfibie soorten van tabel 1 als groene kikker, meerkikker, gewone pad en watersalamander als jaarrond leefgebied.

De jaarrond beschermde ringslang is niet waargenomen in de omgeving van Leidschendam (NDDF & RAVON, 2014). De ringslang is voor de afzet van eieren afhankelijk van compost- en bladhopen. Deze zijn niet aangetroffen bij de volkstuinen. Mogelijk komen er in het najaar bladhopen voor ter hoogte van de begraafplaats. Echter, door de ligging van de begraafplaats naast het spoor Den Haag- Amsterdam en de N447 verderop, is de locatie van het deelgebied ongunstig voor de ringslang. Door de ligging van het deelgebied, de hoge mate van versterking in de volkstuinen en het intensieve onderhoud aan de bermen en taluds, worden de jaarrond beschermde soorten ringslang en rugstreeppad niet verwacht in het deelgebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van jaarrond beschermde soorten als ringslang en rugstreeppad is in deelgebied 1 niet noodzakelijk. Ten behoeve van de rugstreeppad wordt aangeraden maatregelen te treffen om vestiging te voorkomen. Zie voor een beschrijving §6.3.

Door graafwerkzaamheden in de waterpartijen kunnen amfibieën worden verstoord en leefgebied worden aangetast. Doordat de zorgplicht te allen tijde van kracht is wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en reptielen uit te voeren. Een overzicht van de kwetsbare periode is voor beide soortgroepen weergegeven met rode blokken (tabel 1). Indien er werkzaamheden worden uitgevoerd op de waterlijn, is van belang rekening te houden met de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf.

Tabel 1. Overzicht kwetsbare periode reptielen en amfibieën

soortgroep	functie	jan	feb	mrt	apr	Mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
reptielen	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												
amfibieën	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												

Rood = kwetsbare periode

Bron: Gedragscode Flora- en faunawet Gedragscode van Stadswerken ⁽²³⁾

Toetsing

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna (tabel 1).

5.1.6 Vissen

In deelgebied 1 bevinden zich meerdere waterlopen. De diepte varieert van circa 0,5 meter voor de smalle waterlopen langs de volkstuinten (overige waterlopen) tot 1,5 meter voor de waterloop evenwijdig aan de begraafplaats (primaire waterloop). De waterlopen bieden geschikt habitat voor de beschermde soort kleine modderkruiper (tabel 2) en met name de diepe waterlopen bieden geschikt habitat voor de bittervoorn (tabel 3).

Indien er in de waterlopen wordt gewerkt, zoals het vergraven van het talud of demping plaatsvindt, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen plaats te vinden. Indien alleen beschermde soorten conform tabel 2, als de kleine modderkruiper, worden aangetroffen, volstaat om te werken conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna en is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Bijvoorbeeld is de Gedragscode van Stadswerken geschikt ⁽²³⁾. Indien strikte beschermde soorten van tabel 3, als de bittervoorn, worden aangetroffen, dient ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd om werkzaamheden in de waterloop te kunnen uitvoeren.

Toetsing

Indien werkzaamheden in en aan waterlopen worden uitgevoerd kunnen effecten op strikt beschermde vissen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen is dan noodzakelijk. Bij aanwezigheid van alleen tabel 2-soorten als de kleine modderkruiper, volstaat om te werken volgens een goedgekeurde gedragscode flora en fauna. Indien de gedragscode wordt gehandhaafd, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Mochten er soorten van tabel 3 worden aangetroffen, als de bittervoorn, is ontheffing in kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk om werkzaamheden te kunnen uitvoeren in de desbetreffende waterloop.

5.1.7 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

Toetsing

Overige beschermde soorten worden niet verwacht en er is geen sprake van een nader toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot overige beschermde soorten.

5.2 Deelgebied 2. Weidegebied

Figuur 5.3 Deelgebied 2 in blauw kader.

5.2.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek op 15 april 2016 zijn algemene flora soorten aangetroffen. De taluds langs de waterlopen zijn voornamelijk begroeit met gras, waartussen kruiden als fluitenkruid, klaver en weegbree groeit. In de weilanden zijn geen bomen aanwezig, wel enkele boomgroepen aan de rand van het deelgebied. De weilanden in het plangebied werden ten tijde van het veldbezoek niet begraasd maar worden wel onderhouden. Er zijn geen beschermde soorten als orchidee aangetroffen. Door het gebruik van de bermen als uitlaatplaats en het intensieve onderhoud dat wordt uitgevoerd in het deelgebied kunnen beschermde flora in deelgebied 2 worden uitgesloten.

Toetsing

Beschermde planten kunnen worden uitgesloten en er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot beschermde planten.

5.2.2 Vogels

In het plangebied zijn algemene soorten waargenomen als wilde eend, meerkoet, nijlgans en blauwe reiger. Nesten van algemene vogelsoorten kunnen door het groene gebied en het aanwezige water niet worden uitgesloten.

In de boomgroepen langs de randen van het deelgebied zijn geen nesten van roofvogels of uilen aangetroffen. Ook zijn geen oude nesten van kraaien of eksters gezien die door roofvogels kunnen worden gebruikt. Net buiten de begrenzing van het plangebied is een buizerd nest aangetroffen (figuur 5.2). Dit is een indicatie dat het gebied geschikt leefgebied is voor roofvogels. Buizerds zijn honkvast, maar kunnen binnen hun territorium meerdere nesten in 'beslag' nemen. In de bomen binnen de begrenzing van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte nesten aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van buizerd of andere jaarrond beschermde roofvogels of uilen kunnen op dit moment worden uitgesloten. Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige. Indien het nest in gebruik is door een jaarrond beschermde vogelsoort als roofvogel of uil, dient voor het verwijderen van de boom met nest een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Huismussen en gierzwaluwen zijn afhankelijk van bebouwing voor het maken van hun nest. Huismussen nestelen onder andere onder dakpannen, bij de dakgoot of schoorsteen. Gierzwaluwen maken gebruik van kieren en gaten tussen dakpannen als invliegopening. In deelgebied 2 is geen bebouwing aanwezig welke kan dienen als nestlocatie voor de soorten. Nesten van jaarrond beschermde soorten als huismus en gierzwaluw kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

Toetsing

Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Deelgebied 2. Weide biedt geschikt habitat als broedterritoria van algemeen voorkomende vogelsoorten waardoor deze niet kunnen worden uitgesloten. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt

aangetroffen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd.

Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige.

Door de afwezigheid van geschikte nestlocaties kunnen verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten huismus en gierzwaluw in deelgebied 2 worden uitgesloten.

5.2.3 *Grondgebonden zoogdieren*

In het deelgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 niet worden uitgesloten, doordat het gebied voornamelijk onverhard is. Het betreft hoofdzakelijk konijn, muizen, egel en mol.

In het deelgebied liggen tussen de weides kavelsloten. Deze zijn smal en hebben een laag, flauw talud begroeid met gras. Er is geen ruig begroeide oever aanwezig. Het gebied is gelegen tussen het spoor Den Haag- Amsterdam en de N447 en tussen de N447 en het Rijn Schiekanaal. Deze kenmerken maken het gebied ongeschikt als habitat voor de beschermde waterspitsmuis. Er zijn in het gebied geen oude, open schuren aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaatsen voor marterachtige. Het voorkomen van strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als de waterspitsmuis en marterachtige kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

Toetsing

Met het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing (bijlage 1).

5.2.4 *Vleermuizen*

Het deelgebied vormt door de aanwezigheid van groen en water geschikt leefgebied voor vleermuizen als foerageergebied. De doorgaande sloten vormen een geschikte structuur om als vliegroute te dienen.

In de bomen aan de rand van het deelgebied zijn geen kieren of holtes aangetroffen ten behoeve van verblijfplaatsen voor vleermuizen. De aanwezigheid van boombewonende vleermuizen kan op basis hiervan worden uitgesloten.

In het deelgebied is geen geschikte bebouwing aanwezig dat geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

Toetsing

Door het ontbreken van bebouwing en geschikte bomen kunnen verblijfplaatsen van gebouw bewonende en boombewonende vleermuizen worden uitgesloten in deelgebied 2. Het gebied biedt geschikt habitat voor vleermuizen om te foerageren en te migreren. Gezien er voldoende geschikt alternatief in de omgeving aanwezig is, is er geen sprake van een essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute. Nader onderzoek naar vleermuizen is in deelgebied 2 niet nodig.

5.2.5 *Amfibieën en reptielen*

Doordat het deelgebied onverhard is er waterlopen en kavelsloten aanwezig zijn, is de aanwezigheid van amfibieën en reptielen waarschijnlijk. Daarnaast kunnen amfibieën van het flauwe talud van de kavelsloten gebruik maken om in en uit het water komen. Het gebied is met name geschikt voor algemene amfibie soorten van tabel 1 als groene kikker, meerkikker, gewone pad en watersalamander als jaarrond leefgebied.

De jaarrond beschermde ringslang is niet waargenomen in de omgeving van Leidschendam (NDDF & RAVON, 2014). De soort is voor het afzetten van eieren afhankelijk van compost- en bladhopen. Deze ontbreken in het deelgebied. De weides zijn begroeid met gras en worden intensief onderhouden. Door de hoge mate van verstoring door intensieve onderhoud en het ontbreken van geschikt habitat, worden de jaarrond beschermde soorten ringslang en rugstreeppad niet verwacht in het deelgebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van jaarrond beschermde soorten als ringslang en rugstreeppad is in deelgebied 2 niet noodzakelijk. Ten behoeve van de rugstreeppad wordt aangeraden maatregelen te treffen om vestiging te voorkomen. Zie voor een beschrijving §6.3.

Door graafwerkzaamheden in de waterpartijen kunnen amfibieën worden verstoord en leefgebied worden aangetast. Doordat de zorgplicht te allen tijde van kracht is wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en reptielen uit te voeren. Een overzicht van de kwetsbare periode is voor beide soortgroepen weergegeven met rode blokken (tabel 1). Indien er werkzaamheden worden uitgevoerd op de waterlijn, is van belang rekening te houden met de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf.

Tabel 1. Overzicht kwetsbare periode reptielen en amfibieën

soortgroep	functie	jan	feb	mrt	apr	Mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
reptielen	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												
amfibieën	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												

Rood = kwetsbare periode

Bron: Gedragscode Flora- en faunawet Gedragscode van Stadswerken ⁽²³⁾

Toetsing

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna (tabel 1).

5.2.6 Vissen

In deelgebied 2 bevinden zich meerdere waterlopen. De waterloop langs de Noortheylaan betreft een diepere waterloop van circa 1,0 meter (primaire waterloop), het overige water bestaat uit kavelsloten (overige waterlopen). De kavelsloten zijn niet geschikt voor de kleine modderkruiper (tabel 2-soort) en is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de soort. De diepere waterloop langs de Noortheylaan biedt geschikt habitat voor de bittervoorn (tabel 3). Indien er in de waterlopen wordt gewerkt, zoals het vergraven van het talud of demping plaatsvindt, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen plaats te vinden. Indien alleen beschermde soorten conform tabel 2, als de kleine modderkruiper, worden aangetroffen, volstaat om te werken conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna en is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Bijvoorbeeld is de Gedragscode van Stadswerken geschikt ⁽²³⁾. Indien strikte beschermde soorten van tabel 3, als de bittervoorn, worden aangetroffen, dient ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd om werkzaamheden in de waterloop te kunnen uitvoeren.

Toetsing

Indien werkzaamheden in en aan waterlopen worden uitgevoerd kunnen effecten op strikt beschermde vissen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen is dan noodzakelijk. Bij aanwezigheid van alleen tabel 2-soorten als de kleine modderkruiper, volstaat om te werken volgens een goedgekeurde gedragscode flora en fauna. Indien de gedragscode wordt gehandhaafd, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Mochten er soorten van tabel 3 worden aangetroffen, als de bittervoorn, is ontheffing in kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk om werkzaamheden te kunnen uitvoeren in de desbetreffende waterloop.

5.2.7 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

Toetsing

Overige beschermde soorten worden niet verwacht en er is geen sprake van een nader toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot overige beschermde soorten.

5.3 Deelgebied 3. Woningen met (hobby) tuinen

Figuur 5.4 Deelgebied 3 in geel kader.

5.3.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek op 15 april 2016 zijn in deelgebied 3 algemene flora soorten aangetroffen. De bermen langs de verharde straten zijn begroeid met gras waar verspreid kruiden als hondsdrif en fluitenkruid tussen groeien. De bermen worden gebruikt als uitlaatplaats voor honden. Bij de woningen zijn tuinen aanwezig waarbij stukken worden gebruikt als hobby voor bijvoorbeeld het houden van klein vee. Er zijn geen beschermde soorten als orchidee aangetroffen. Door het gebruik van de bermen als uitlaatplaats, het intensieve onderhoud dat wordt uitgevoerd en de aanwezige tuinen bij de woningen kunnen beschermde soorten in deelgebied 3 worden uitgesloten.

Toetsing

Beschermde planten kunnen worden uitgesloten en er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot beschermde planten.

5.3.2 Vogels

In het plangebied zijn algemene soorten waargenomen als merel, winterkoning, koolmees, en tjiftjaf. Nesten van algemene vogelsoorten kunnen door het aanwezige groen als bomen en struiken niet worden uitgesloten. Indien tijdens de werkzaamheden een nest wordt aangetroffen van een algemene vogelsoort dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen of dient een verstoringvrije zone te worden opgesteld.

Nabij de woning Noortheylaan 3 en Veurse straatweg 195 zijn huismussen waargenomen in het aanwezige groen. Huismussen zijn afhankelijk van bebouwing voor het maken van hun nest en foerageren dichtbij de nestlocatie waardoor verblijfplaatsen van nesten in het deelgebied niet kunnen worden uitgesloten. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd (tabel 3). Indien woningen in het deelgebied worden gesloopt is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismussen noodzakelijk.

De jaarrond beschermde soort gierzwaluw is afhankelijk van bebouwing voor hun nestlocatie en broedt doorgaans met meerdere koppels bij elkaar in bebouwde omgeving. Zij maken gebruik van kieren en gaten tussen dakpannen als invliegopening. De bebouwing in deelgebied 3 biedt geschikt habitat voor gierzwaluwen om te verblijven. Daarnaast biedt de Vogelplas Starrevaart geschikt foerageergebied voor gierzwaluwen. Een of meerdere nestplaatsen van gierzwaluw kunnen op basis van deze kenmerken niet worden uitgesloten.

In de boomgroepen langs de randen van het deelgebied zijn geen nesten van roofvogels of uilen aangetroffen. Ook zijn geen oude nesten van kraaien of eksters gezien die door roofvogels kunnen worden gebruikt. Net buiten de begrenzing van het plangebied is een buizerd nest aangetroffen (figuur 5.2). Dit is een indicatie dat het gebied geschikt leefgebied is voor roofvogels. Buizerds zijn honkvast, maar kunnen binnen hun territorium meerdere nesten in 'beslag' nemen. In de bomen binnen de begrenzing van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte nesten aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van buizerd of andere jaarrond beschermde roofvogels of uilen kunnen op dit moment worden uitgesloten. Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen

met een ter zake kundige. Indien het nest in gebruik is door een jaarrond beschermde vogelsoort als roofvogel of uil, dient voor het verwijderen van de boom met nest een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Toetsing

Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Deelgebied 3. Woningen met (hobby) tuinen biedt geschikt habitat als broedterritoria van algemeen voorkomende vogelsoorten waardoor deze niet kunnen worden uitgesloten. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt aangetroffen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd.

Door aanwezigheid van huismussen rond woningen in het plangebied kan de aanwezigheid van nestlocatie voor de jaarrond beschermde soort huismus niet worden uitgesloten. Ook zijn de woningen geschikt voor verblijfplaatsen van gierzwaluwen. Mochten er werkzaamheden aan de woningen worden verricht, als de muren, gevels of daken, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen noodzakelijk.

Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige.

5.3.3 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 niet worden uitgesloten, doordat delen van het gebied onverhard zijn. Dit betreft voornamelijk de weides achter de woningen, de camping en de bermen langs de verharde wegen. Het betreft hoofdzakelijk konijn, muizen, egel en mol.

In het deelgebied zijn kavelsloten aanwezig en aan de rand van het gebied bij de camping een diepere waterloop (primaire waterloop). Er zijn geen ruig begroeide oevers aanwezig. Het gebied is gelegen tussen het spoor Den Haag- Amsterdam en de N447. Deze kenmerken maken het gebied ongeschikt als habitat voor de beschermde waterspitsmuis.

Er zijn in het gebied geen oude, open schuren aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaatsen voor marterachtige. Het voorkomen van strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als de waterspitsmuis en marterachtige kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

Hoewel leegstaande oude schuren ontbreken kunnen marterachtigen als wezel en hermelijn voorkomen in het deelgebied. Met name de kleine weides met klein vee met schuren zijn een geschikte locatie voor de soorten om te verblijven. Dit betreffen algemene soorten van tabel 1. De steenmarter is een marterachtige van tabel 2. De soort betreft een 'cultuurvolger' en komt steeds meer voor in het landschap. Door de afwezigheid van ruige oevers langs waterlopen, houtbosjes en de hoge mate van verstoring in de aanwezige schuren door menselijke activiteiten, wordt de soort niet verwacht. Het voorkomen van strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als de waterspitsmuis en de beschermde soort steenmarter kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

Toetsing

Met het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing (bijlage 1).

5.3.4 Vleermuizen

Het deelgebied vormt geschikt leefgebied voor vleermuizen om te foerageren en te dienen als vliegroute. Dit door het aanwezige groen in de vorm van bomen en struiken met de waterlopen in het gebied.

In de bomen in deelgebied 3 kunnen kieren of holtes aanwezig zijn waar vleermuizen gebruik van kunnen maken om te verblijven. Indien bomen met een diameter van ten minste 20 cm worden gekapt, dient er vleermuizenonderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen.

In het deelgebied is geschikte bebouwing aanwezig dat geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Met name zijn boeiboorden bij woningen geschikt voor vleermuizen om achter te kruipen en de ventilatiegaten van de spouwmuren. Verblijfplaatsen van gebouw bewonende

vleermuizen kunnen op basis hiervan in deelgebied 3 niet worden uitgesloten. Mochten er werkzaamheden aan de woningen worden verricht, als de muren, gevels of daken, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen noodzakelijk.

De waterlopen en bomenrijen met de lijnvormige structuren vormen geschikt foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen. De omgeving vormt geschikt gebied om te dienen als vliegroute tussen foerageergebied en verblijfplaats waardoor er mogelijk sprake is van een essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute waardoor deze in deelgebied 3 niet kunnen worden uitgesloten. Voorbeelden van mogelijke vliegroutes in is figuur 5.4 weergegeven. De lijnvormige structuren van de waterlopen zijn aangehouden. Mogelijk wordt de Vogelplas Starrevaart gebruikt als foerageergebied.

Figuur 5.5 Een voorbeeld van mogelijke vliegroutes is weergegeven in blauw ten opzichte van deelgebied 3 in geel.

Toetsing

Alle vleermuizen en hun functionele leefomgeving zijn strikt beschermd conform de Flora- en faunawet tabel 3 en de EU-Habitatrichtlijn Bijlage IV. De aanwezige bomen bieden door mogelijke holtes en kieren potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Daarnaast bieden de woningen in het gebied potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen door aanwezigheid van spouwmuren en kieren achter boeiboorden. Vleermuisverblijven en vliegroutes kunnen daardoor niet worden uitgesloten. Indien bomen worden gekapt of huizen worden gesloopt, is er sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot vleermuizen.

Nader onderzoek naar vleermuizen dient conform vastgestelde protocollen te worden uitgevoerd. De looptijd van onderzoek is van half mei tot en met half juli en begin augustus tot en met begin oktober. In beide perioden (voorjaar en najaar) dienen minimaal 2 veldbezoeken aan het gebied te worden gebracht. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied, dient ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen te worden om bomen in het deelgebied te mogen verwijderen.

5.3.5 Amfibieën en reptielen

Doordat grote delen in het deelgebied onverhard zijn en door de aanwezige waterlopen, kan de aanwezigheid van amfibieën en reptielen niet worden uitgesloten. Daarnaast kunnen amfibieën op plekken waar geen beschoeiing aanwezig is, in en uit het water komen. Het gebied is met name geschikt voor algemene amfibie soorten van tabel 1 als groene kikker, meerkikker, gewone pad en watersalamander als jaarrond leefgebied.

De jaarrond beschermde ringslang is niet waargenomen in de omgeving van Leidschendam (NDFF & RAVON, 2014). De ringslang is voor de afzet van eieren afhankelijk van compost- en bladhopen. Deze zijn niet aangetroffen in het gebied bij de woningen. Daarnaast is het gebied door de ligging nabij het spoor Den Haag- Amsterdam en de N447 ongunstig voor de ringslang. Door de ligging van het deelgebied, de hoge mate van verstoring door onderhoud, worden de jaarrond beschermde soorten ringslang en rugstreeppad niet verwacht in het deelgebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van jaarrond beschermde soorten als ringslang en rugstreeppad is in deelgebied 3 niet noodzakelijk. Ten behoeve van de rugstreeppad wordt aangeraden maatregelen te treffen om vestiging te voorkomen. Zie voor een beschrijving §6.3.

Door graafwerkzaamheden in de waterpartijen kunnen amfibieën worden verstoord en leefgebied worden aangetast. Doordat de zorgplicht te allen tijde van kracht is wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en reptielen uit te voeren. Een overzicht van de kwetsbare periode is voor beide soortgroepen weergegeven met rode blokken

(tabel 1). Indien er werkzaamheden worden uitgevoerd op de waterlijn, is van belang rekening te houden met de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf.

Tabel 1. Overzicht kwetsbare periode reptielen en amfibieën

soortgroep	functie	jan	feb	mrt	apr	Mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
reptielen	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												
amfibieën	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												

Rood = kwetsbare periode

Bron: Gedragscode Flora- en faunawet Gedragscode van Stadswerken ⁽²³⁾

Toetsing

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna (tabel 1).

5.3.6 Vissen

In deelgebied 3 bevinden zich meerdere waterlopen, bestaande voornamelijk uit kavelsloten. De waterloop aan de rand van het gebied bij de camping behoort tot een primaire waterloop en heeft een diepte van circa 1,5 meter. De waterlopen bieden geschikt habitat voor de beschermde soort kleine modderkruiper (tabel 2) en de diepere waterlopen langs de camping biedt geschikt habitat voor de bittervoorn (tabel 3).

Indien er in de waterlopen wordt gewerkt, zoals het vergraven van het talud of demping plaatsvindt, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen plaats te vinden. Indien alleen beschermde soorten conform tabel 2, als de kleine modderkruiper, worden aangetroffen, volstaat om te werken conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna en is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Bijvoorbeeld is de Gedragscode van Stadswerken geschikt ⁽²³⁾. Indien strikte beschermde soorten van tabel 3, als de bittervoorn, worden aangetroffen, dient ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd om werkzaamheden in de waterloop te kunnen uitvoeren.

Toetsing

Indien werkzaamheden in en aan waterlopen worden uitgevoerd kunnen effecten op strikt beschermde vissen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen is dan noodzakelijk. Bij aanwezigheid van alleen tabel 2-soorten als de kleine modderkruiper, volstaat om te werken volgens een goedgekeurde gedragscode flora en fauna. Indien de gedragscode wordt gehandhaafd, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Mochten er soorten van tabel 3 worden aangetroffen, als de bittervoorn, is ontheffing in kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk om werkzaamheden te kunnen uitvoeren in de desbetreffende waterloop.

5.3.7 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

Toetsing

Overige beschermde soorten worden niet verwacht en er is geen sprake van een nader toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot overige beschermde soorten.

5.4 Deelgebied 4. Bedrijven

Figuur 5.6 Deelgebied 4 in groen kader.

5.4.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek op 15 april 2016 zijn algemene flora soorten aangetroffen. De bermen langs de verharde straten zijn begroeid met gras waar verspreid kruiden als hondsdrif en fluitenkruid tussen groeien. De bermen worden gebruikt als uitlaatplaats voor honden. Rond de bedrijven zijn verharde parkeerplaatsen. Het groen tussen de bedrijven bestaat voornamelijk uit weides begroeid met gras. Er zijn geen beschermde soorten als orchidee aangetroffen. Door het gebruik van de bermen als uitlaatplaats, het intensieve onderhoud dat wordt uitgevoerd in de weides en de aanwezige tuinen bij de woningen kunnen beschermde soorten in deelgebied 4 worden uitgesloten.

Toetsing

Beschermde planten kunnen worden uitgesloten en er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot beschermde planten.

5.4.2 Vogels

In het plangebied zijn algemene soorten waargenomen als winterkoning, koolmees, meerkoet en waterhoen. Nesten van algemene vogelsoorten kunnen door het aanwezige groen als bomen en struiken en de weides niet worden uitgesloten. Nabij de woning Veurse straatweg 292 zijn huismussen waargenomen in het aanwezige groen. Huismussen zijn afhankelijk van bebouwing voor het maken van hun nest en foerageren dichtbij de nestlocatie waardoor verblijfplaatsen van nesten in het deelgebied niet kunnen worden uitgesloten. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd (tabel 3). Indien woningen in het deelgebied worden gesloopt is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismussen noodzakelijk.

De jaarrond beschermde soort gierwaluw is afhankelijk van bebouwing voor hun nestlocatie en broedt doorgaans met meerdere koppels bij elkaar in bebouwde omgeving. Zij maken gebruik van kieren en gaten tussen dakpannen als invliegopening. De woningen langs de N447 bieden geschikt habitat voor gierwaluwen om te verblijven. Daarnaast biedt de nabijgelegen Vogelplas Starrevaart geschikt foerageergebied voor gierwaluwen. Een of meerdere nestplaatsen van gierwaluw kunnen op basis van deze kenmerken niet worden uitgesloten.

In de boomgroepen langs de randen van het deelgebied zijn geen nesten van roofvogels of uilen aangetroffen. Ook zijn geen oude nesten van kraaien of eksters gezien die door roofvogels kunnen worden gebruikt. Net buiten de begrenzing van het plangebied is een buizerd nest aangetroffen (figuur 5.2). Dit is een indicatie dat het gebied geschikt leefgebied is voor roofvogels. Buizerds zijn honkvast, maar kunnen binnen hun territorium meerdere nesten in 'beslag' nemen. In de bomen binnen de begrenzing van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte nesten aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van buizerd of andere jaarrond beschermde roofvogels of uilen kunnen op dit moment worden uitgesloten. Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige. Indien het nest in gebruik is door een jaarrond beschermde vogelsoort als roofvogel of uil, dient voor het verwijderen van de boom met nest een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Toetsing

Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Deelgebied 4 Bedrijven biedt geschikt habitat als broedterritoria van algemeen voorkomende vogelsoorten waardoor deze niet kunnen worden uitgesloten. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt aangetroffen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd.

Door aanwezigheid van huismussen rond woningen in het plangebied kan de aanwezigheid van nestlocatie voor de jaarrond beschermde soort huismus niet worden uitgesloten. Ook zijn de woningen geschikt voor verblijfplaatsen van gierzwaluwen. Mochten er werkzaamheden aan de woningen worden verricht, als de muren, gevels of daken, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen noodzakelijk.

Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige.

Door de aanwezigheid van geschikte nestlocaties kunnen verblijfplaatsen van gierzwaluwen in deelgebied 4 niet worden uitgesloten.

5.4.3 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 niet worden uitgesloten, doordat delen van het gebied onverhard zijn. Dit betreft voornamelijk de weides achter en tussen de bedrijven en bermen langs de verharde wegen. Het betreft hoofdzakelijk konijn, muizen, egel en mol.

In het deelgebied zijn kavelsloten aanwezig. Het Rijn Schiekanaal vormt de oostelijke grens van het deelgebied. Er zijn geen ruig begroeide oevers aanwezig. Het gebied is gelegen tussen de N447 en een kanaal. Deze kenmerken maken het gebied ongeschikt als habitat voor de beschermde waterspitsmuis.

Hoewel leegstaande oude schuren ontbreken kunnen marterachtigen als wezel en hermelijn voorkomen in het deelgebied. Met name zijn de boerderijen met schuren geschikte locaties voor de soorten om te verblijven. Dit betreffen algemene soorten van tabel 1. De steenmarter is een marterachtige van tabel 2. De soort betreft een 'cultuurvolger' en komt steeds meer voor in het landschap. Door de afwezigheid van ruige oevers langs waterlopen, houtbosjes en de hoge mate van verstoring in de aanwezige schuren door menselijke activiteiten, wordt de soort niet verwacht. Het voorkomen van strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als de waterspitsmuis en de beschermde soort steenmarter kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

Toetsing

Met het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing (bijlage 1).

5.4.4 Vleermuizen

Het deelgebied vormt geschikt leefgebied voor vleermuizen om te foerageren en te dienen als vliegroute. Dit door de lijnvormige structuren van de waterlopen in het gebied.

In de bomen in deelgebied 4 kunnen kieren of holtes aanwezig zijn waar vleermuizen gebruik van kunnen maken om te verblijven. Indien bomen met een diameter van ten minste 20 cm worden gekapt, dient er vleermuizenonderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van boom bewonende vleermuizen.

In het deelgebied is geschikte bebouwing aanwezig dat geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Met name zijn boeiboorden bij woningen geschikt voor vleermuizen om achter te kruipen en de ventilatiegaten van de spouwmuren. Verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen kunnen op basis hiervan in deelgebied 4 niet worden uitgesloten. Mochten er werkzaamheden aan de woningen worden verricht, als de muren, gevels of daken, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen noodzakelijk.

De waterlopen en bomenrijen met lijnvormige structuren vormen geschikt foerageergebied of vliegroutes voor vleermuizen. De omgeving vormt mogelijk essentieel gebied om te dienen als vliegroute tussen foerageergebied en verblijfplaats waardoor er mogelijk sprake is van een essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute waardoor deze in deelgebied 4 niet kunnen worden uitgesloten.

Toetsing

Alle vleermuizen en hun functionele leefomgeving zijn strikt beschermd conform de Flora- en faunawet tabel 3 en de EU-Habitatrichtlijn Bijlage IV. De aanwezige bomen bieden door mogelijke holtes en kieren potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Daarnaast bieden de woningen in het gebied potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen door aanwezigheid van spouwmuur en kieren achter boeiboorden. Vleermuisverblijven kunnen daardoor niet worden uitgesloten. Indien bomen worden gekapt of huizen worden gesloopt, is er sprake van een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot vleermuizen.

Nader onderzoek naar vleermuizen dient conform vastgestelde protocollen te worden uitgevoerd. De looptijd van onderzoek is van half mei tot en met half juli en begin augustus tot en met begin oktober. In beide perioden (voorjaar en najaar) dienen minimaal 2 veldbezoeken aan het gebied te worden gebracht. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied, dient ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen te worden om bomen in het deelgebied te mogen verwijderen.

5.4.5 Amfibieën en reptielen

Doordat grote delen in het deelgebied onverhard zijn en door de aanwezige waterlopen, kan de aanwezigheid van amfibieën en reptielen niet worden uitgesloten. Daarnaast kunnen amfibieën op plekken waar geen beschoeiing aanwezig is, in en uit het water komen. Het gebied is met name geschikt voor algemene amfibie soorten van tabel 1 als groene kikker, meerkikker, gewone pad en watersalamander als jaarrond leefgebied.

De jaarrond beschermde ringslang is niet waargenomen in de omgeving van Leidschendam (NDF & RAVON, 2014). De ringslang is voor de afzet van eieren afhankelijk van compost- en bladhopen. Deze zijn bij de bedrijven in het gebied niet gezien. Daarnaast is het gebied door de ligging tussen de N447 en het Rijn Schiekanaal ongunstig voor de ringslang. Door de ligging van het deelgebied, de hoge mate van verstoring door onderhoud en de aanwezige verharding, worden de jaarrond beschermde soorten ringslang en rugstreeppad niet verwacht in het deelgebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van jaarrond beschermde soorten als ringslang en rugstreeppad is in deelgebied 4 niet noodzakelijk. Ten behoeve van de rugstreeppad wordt aangeraden maatregelen te treffen om vestiging te voorkomen. Zie voor een beschrijving §6.3.

Door graafwerkzaamheden in de waterpartijen kunnen amfibieën worden verstoord en leefgebied worden aangetast. Doordat de zorgplicht te allen tijde van kracht is wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en reptielen uit te voeren. Een overzicht van de kwetsbare periode is voor beide soortgroepen weergegeven met rode blokken (tabel 1). Indien er werkzaamheden worden uitgevoerd op de waterlijn, is van belang rekening te houden met de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf.

Tabel 1. Overzicht kwetsbare periode reptielen en amfibieën

soortgroep	functie	jan	feb	mrt	apr	Mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
reptielen	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												
amfibieën	voortplanting												
	zomerverblijf												
	winterverblijf												

Rood = kwetsbare periode

Bron: Gedragscode Flora- en faunawet van Stadswerken ⁽²³⁾

Toetsing

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna (tabel 1).

5.4.6 *Vissen*

In deelgebied 4 bevinden zich meerdere waterlopen, bestaande uit kavelsloten. Het deelgebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van beschermde vissen als bittervoorn en kleine modderkruiper. Indien er in de waterlopen wordt gewerkt, zoals het vergraven van het talud of demping plaatsvindt, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen plaats te vinden. Indien alleen beschermde soorten conform tabel 2, als de kleine modderkruiper, worden aangetroffen, volstaat om te werken conform een goedgekeurde gedragscode flora en fauna en is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Bijvoorbeeld is de Gedragscode van Stadswerken geschikt ⁽²³⁾. Indien strikte beschermde soorten van tabel 3, als de bittervoorn, worden aangetroffen, dient ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd om werkzaamheden in de waterloop te kunnen uitvoeren.

Toetsing

Indien werkzaamheden in en aan waterlopen worden uitgevoerd kunnen effecten op strikt beschermde vissen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen is dan noodzakelijk. Bij aanwezigheid van alleen tabel 2-soorten als de kleine modderkruiper, volstaat om te werken volgens een goedgekeurde gedragscode flora en fauna. Indien de gedragscode wordt gehandhaafd, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Mochten er soorten van tabel 3 worden aangetroffen, als de bittervoorn, is ontheffing in kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk om werkzaamheden te kunnen uitvoeren in de desbetreffende waterloop.

5.4.7 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

Toetsing

Overige beschermde soorten worden niet verwacht en er is geen sprake van een nader toetsing aan de Flora- en faunawet met betrekking tot overige beschermde soorten.

6 CONCLUSIES EN ADVIES

6.1 Beschermde natuurgebieden

6.1.1 Natura 2000

Het plangebied is niet gelegen in of grenst niet aan gebieden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op een afstand van ruim 4,5 km van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen verder weg. Er zullen geen activiteiten plaatsvinden die een verhoging van industrie of landbouw of een significante toename van de verkeersintensiteit in de omgeving tot gevolg hebben. Effecten van de werkzaamheden op het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied worden daarom uitgesloten.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is gelegen op circa 30 meter van de dichtstbijzijnde NNN. Het Rijn Schiekanaal vormt een natuurlijke barrière tussen het plangebied en het NNN gebied waardoor effecten van de werkzaamheden op de NNN kunnen worden uitgesloten.

6.2 Beschermde soorten

Op basis van een locatiebezoek en een literatuurstudie is geïnventariseerd welke beschermde soorten er in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Aan de hand van de projectbeschrijving is getoetst of het project in strijd is met de Flora- en faunawet. De conclusie van de toetsing worden hieronder weergegeven.

De tabel op de volgende pagina geven een beknopte weergave van de mogelijke effecten en noodzakelijk onderzoeken volgens de Flora- en faunawet of Habitatrichtlijn.

Deelgebied 1

- Algemene broedvogels
- Vleermuizen
- Beschermde vissen
- Rugstreeppad

Deelgebied 2

- Algemene broedvogels
- Vleermuizen
- Beschermde vissen
- Rugstreeppad

Deelgebied 3

- Algemene broedvogels
- Huismus
- Gierzwaluw
- Vleermuizen
- Beschermde vissen
- Rugstreeppad

Deelgebied 4

- Algemene broedvogels
- Huismus
- Gierzwaluw
- Vleermuizen
- Beschermde vissen
- Rugstreeppad

Noodzakelijke onderzoeken in de deelgebieden

Deelgebied	Vogels	Vleermuizen	Vissen	Amfibieën
1. Volkstuinen en begraafplaats	Ja, indien er werkzaamheden aan woningen worden verricht. Let ook op nieuwe nesten	Ja, indien bomen met diameter > 20 cm worden gekapt	Ja, indien werkzaamheden in of aan waterlopen worden verricht	Nee, let op vestigen rugstreeppad
2. Weide	Nee, door de afwezigheid van woningen	Nee, door de afwezigheid van kieren en holten in de aanwezige bomen	Ja, indien werkzaamheden in of aan waterlopen worden verricht	Nee, let op vestigen rugstreeppad
3. Woningen met (hobby) tuinen	Ja, indien er werkzaamheden aan woningen worden verricht. Let ook op nieuwe nesten	Ja, indien bomen met diameter > 20 cm worden gekapt en werkzaamheden aan woningen worden verricht	Ja, indien werkzaamheden in of aan waterlopen worden verricht	Nee, let op vestigen rugstreeppad
4. Bedrijven	Ja, indien er werkzaamheden aan woningen worden verricht. Let ook op nieuwe nesten	Ja, indien bomen met diameter > 20 cm worden gekapt en werkzaamheden aan woningen worden verricht	Ja, indien werkzaamheden in of aan waterlopen worden verricht	Nee, let op vestigen rugstreeppad

Onderstaand wordt per soortgroep een korte toelichting gegeven.

Vogels

Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Het gehele plangebied biedt geschikt habitat als broedterritoria van algemeen voorkomende vogelsoorten waardoor deze niet kunnen worden uitgesloten. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt aangetroffen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd.

Door aanwezigheid van huismussen rond woningen in het plangebied kan de aanwezigheid van nestlocatie voor de jaarrond beschermde soort huismus in deelgebied 3 en 4 niet worden uitgesloten. Daarnaast bieden de woningen in deelgebied 3 en 4 geschikte kieren en gaten voor gierzwaluwen om te gebruiken als invliegopening. Mochten er werkzaamheden aan de woningen worden verricht, als de muren, gevels of daken, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen noodzakelijk.

De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van buizerd of andere jaarrond beschermde roofvogels of uilen kunnen op dit moment in het plangebied worden uitgesloten. Mocht in de loop der tijd een groter nest (bijvoorbeeld oud ekster nest of kraaiennest) in het gebied waargenomen worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met een ter zake kundige. Indien het nest in gebruik is door een jaarrond beschermde vogelsoort als roofvogel of uil, dient voor het verwijderen van de boom met nest een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet

Vleermuizen

Alle verblijfplaatsen van vleermuizen en hun functionele leefomgeving zijn strikt beschermd conform tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de EU Habitatrichtlijn. Met het uitvoeren van het project kunnen bij het slopen van woningen en het verwijderen van bomen verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen verloren gaan of worden verstoord.

Om inzichtelijk te maken of geplande werkzaamheden ontheffing plichtig zijn ingevolge de Flora- en faunawet, dient bij het slopen van woningen en het kappen van bomen nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in het deelgebied en het gebruik van het deelgebied en de omgeving door vleermuizen.

Nader onderzoek naar vleermuizen dient conform vastgestelde protocollen te worden uitgevoerd. De looptijd van onderzoek is van half mei tot en met half juli en begin augustus tot en met begin oktober. In beide perioden (voorjaar en najaar) dienen minimaal 2 veldbezoeken aan het gebied te worden gebracht. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied, dient ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen te worden om het project uit te kunnen voeren.

Vissen

Indien werkzaamheden in en aan waterlopen in de deelgebieden worden uitgevoerd kunnen effecten op strikt beschermde vissen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen is dan noodzakelijk. Bij aanwezigheid van alleen tabel 2-soorten als de kleine modderkruiper, volstaat om te werken volgens een goedgekeurde gedragscode flora en fauna. Indien de gedragscode wordt gehandhaafd, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Mochten er soorten van tabel 3 worden aangetroffen, als de bittervoorn, is ontheffing in kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk om werkzaamheden te kunnen uitvoeren in de desbetreffende waterloop.

Algemeen voorkomende dieren van tabel 1

Met het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren worden verwond. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing. Daarnaast wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf uit te voeren ⁽²³⁾.

Amfibieën

Door graafwerkzaamheden in de waterpartijen kunnen amfibieën worden verstoord en leefgebied worden aangetast. Doordat de zorgplicht te allen tijde van kracht is wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en reptielen uit te voeren. Indien er werkzaamheden worden uitgevoerd op de waterlijn, is van belang rekening te houden met de kwetsbare periode voortplanting en zomerverblijf.

6.3 Advies

Hoewel de beschermde soort rugstreeppad in de deelgebieden niet wordt verwacht, wordt aangeraden wordt aangeraden maatregelen te nemen om het vestigen van de rugstreeppad te voorkomen, doordat de soort gemakkelijk wisselt van verblijfplaats. Is de soort eenmaal gevestigd in het gebied, is het niet toegestaan de dieren te verstoren. Ook niet als deze zich tijdens de uitvoering van de werkzaamheden vestigen. Dit wegens de strikt beschermde status van de rugstreeppad. Op bouwterreinen is vaak een goed vergraafbare bodem aanwezig, schuilplaatsen onder bouw materiaal en regenplassen van sporen van zwaar materiaal. In deze ondiepe plassen warmt het water snel op en is er geen concurrentie aanwezig van andere amfibieën of waterinsecten waardoor deze zeer geschikt voortplantingswater vormen.

Aanbevolen wordt om de volgende maatregelen te treffen om vestiging van de rugstreeppad in het projectgebied tijdens de werkzaamheden te voorkomen:

- Voorkom dat er op het werkterrein zand- of grondbulten ontstaan of takkenbossen die als voortplantingshabitat of leefgebied kunnen dienen;
- zijn zand- of grondbulten langer dan 4 weken noodzakelijk, dek deze aan de onderzijde goed af met landbouwplastic of zeildoek;
- plaats paddenwerendescheren, bijvoorbeeld van glad landbouwplastic rond het werkterrein of rond de zand- of grondbulten. Zorg dat de schermen 10 centimeter in de grond steken en 50 centimeter boven de grond. Controleer regelmatig op kieren en overhangende vegetatie;
- voorkom dat er ondiepe plassen op het werkterrein komen;
- tref bovenstaande maatregelen vooraf aan de rustperiode van de rugstreeppad. Dit betreft grofweg de periode van oktober tot en met maart. Afhankelijk van weersomstandigheden kan deze eerder beginnen of later eindigen. De geschiktheid van de periode dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van rugstreeppadden.

Mochten ondanks de maatregelen rugstreeppadden vestigen op het werkterrein, schakel dan zo spoedig mogelijk de hulp in van een ecologisch deskundige. Zij mogen binnen korte tijd de dieren verplaatsten naar geschikt habitat direct buiten het werkterrein om ze te beschermen tegen nadelige effecten. Gezien de dieren niet worden verontrust, gedood of buiten hun natuurlijke habitat worden geplaatst is hiervoor geen ontheffing nodig van de Flora- en Faunawet.

7 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Natuurbeschermingswet 1998', Ministerie van LNV, 1 oktober 2005.
4. 'Handreiking Flora- en faunawet', W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied, oktober 2008.
5. 'Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998', ministerie van LNV, www.minInv.nl.
6. 'Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving', Directie Natuur, Ministerie van LNV, www.minInv.nl.
7. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
8. 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep', Dienst Regelingen, Den Haag, september 2009.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

9. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
10. www.waarneming.nl
11. www.ravon.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
13. www.zoogdiervereniging.nl
14. www.sovon.nl
15. www.anemoon.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

16. Waarneming Aqua-Terra Nova tijdens het locatiebezoek ten behoeve van deze Eco-effectscan.
17. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
18. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur – Natuurnetwerk Nederland
19. Visie Ruimte en Mobiliteit, Ontwerp, Provincie Zuid-Holland, juli 2014
20. Spelregels NNN, Beleidskader voor compensatiebeginsel, NNN-Saldobenadering en herbegrenzen NNN, een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies, Ministeries van LNV en VROM en de provincies
21. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>
22. <https://www.noord-holland.nl/web/Actueel/Nieuws/Artikel/Ecologische-Hoofdstructuur-wordt-Natuurnetwerk-Nederland.htm>
23. Gedragscode Flora- en faunawet bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen, Vereniging Stadswerk Nederland en Branchevereniging VHG, 22 oktober 2014.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Per 1 januari 2017 zal naar verwachting de nieuwe Wet Natuurbescherming intreden. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen. De uiteindelijke inhoud van de nieuwe wetgeving en wat de Wet Natuurbescherming voor veranderingen zal brengen met betrekking tot de huidige beschermde flora en fauna en vervolgstappen is op het moment van schrijven nog niet bekend. In de rapportage zullen de projecten aan de geldende (onderstaande) wetgeving worden getoetst.

Naast dat de wetgeving veranderd, worden ook een aantal termen vervangen. Zo wordt in plaats van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) voortaan gesproken van Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Natuurbeschermingswet 1998

De natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland. Hierin kan onderscheid worden gemaakt in Beschermde Natuurmonumenten en Natura 2000-gebieden (zie box). Beschermde Natuurmonumenten omvatten zowel particuliere als staatseigendommen.

Handelingen binnen de beschermde gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Natuurnetwerk Nederland

In de NNN worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de NNN wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de NNN-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de NNN. Dit betreft, conform de Spelregels NNN, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen beperkt en gecompenseerd worden."

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Flora- en Faunawet per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.

- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Zorgplicht

Aanvullend is in de Flora- en faunawet een zorgplicht opgenomen (artikel 2 Flora- en Faunawet). Uit de zorgplicht volgt dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelingen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om de gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten (art. 11) kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Gedragscode

In een gedragscode is beschreven hoe tijdens de uitvoering van werkzaamheden de schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet aangeven hoe er in de praktijk "zorgvuldig wordt gehandeld". De gedragscode kan zelf worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister van EL&I. Indien men aantoonbaar werkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geldt voor bepaalde activiteiten in het leefgebied van soorten van tabel 2 een vrijstelling. Voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden in natuurbeheer, landbouw of bosbouw geldt de gedragscode ook voor soorten uit tabel 3, met uitzondering van de soorten die ook onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen.

BIJLAGE 2 PLANGEBIED

Bron: Google Maps ©

 = globale grens van het plangebied

BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Bestaande situatie beschermde natuurgebieden

Bron: <http://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM/>

○ = ligging plangebied indicatief

Kaart 11: Biodiversiteit

- |||| Natura2000-gebied ⓘ
- belangrijk weidevogelgebied ⓘ
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) ⓘ